

BİR HÜR MİLLETİN İRADESİ VARSA DAYANMASI GEREKİR. TÜRKMENLERİN ÖNÜNDE İKİ SEÇENEK VAR. YA ESİR OLURSUNUZ YA DA DİRENİRSİNİZ.

Erşat Salihi

1959'da Kerkük'ün Musalla Mahallesinde doğmuştur. İlk, orta ve lise öğrenimini Kerkük'te tamamlayan Erşat Salihi, 1978'de Bağdat Üniversitesi Fen Fakültesi'ni kazanmıştır. 1979 yılında "Türkmen Milli Hareketlerine katılmak" suçuyla Baas Partisi tarafından tutuklanmış ve 10 yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. Saddam Hüseyin rejiminin devrilmesinin ardından 2003 yılında Kerkük'te Irak Türkmen Cephesi'nin Musalla Bürosu Sorumluluğuna getirilen Erşat Salihi, 2004 yılında Irak Türkmen Cephesi Suriye Temsilcisi olarak görev yapmıştır. Suriye'de de 4 sene görev yapan Erşat Salihi, 2008'de Irak Türkmen Cephesi Kurultayı ile birlikte Kerkük İl Başkanlığı görevini yapmaya başlamıştır. 7 Mart 2010'da Irak'ta yapılan genel seçimlerde Kerkük'ten milletvekili olmaya hak kazanan Erşat Salihi, Mayıs 2011 itibarıyla de Irak Türkmen Cephesi'nin başkanı olarak görevini sürdürmektedir. Erşat Salihi, Nisan 2014'te Irak'ta yapılan genel seçimlerde yeniden Kerkük'ten milletvekili olarak seçilmiştir.

ORSAM: Son dönemde Bağdat'taki merkezi hükümet meselesi ön plana çıkmıştır. Hem de Başbakan Haydar El-Abadi tarafından son yapılan değişiklikle teknokrat hükümetinde Türkmenlere yer verilmediği görülmüştür. Öncelikle Bağdat'taki siyasi gelişmeleri bize anlatarak Türkmenlerin pozisyonunu değerlendirebilir misiniz?

Erşat Salih: Bugün Irak'ta yaşanan gerginlik sırdan bir gerginlik değildir. Belirli bir plan üzerinden siyaset uygulanmaya başlanmıştır. Bu yaşananlardan önce 2003 yılında yaşanan gerginlikte bir anayasa hazırlandı ve bir hükümet kuruldu. Bu hükümetin kurulması neticesinde, ilk olarak geçici bir anayasa, sonrasında daimi bir anayasa yürürlüğe girdi. Ancak bu anayasa içerisinde Türkmenlerle ilgili olan haklar, istenilen şekilde olmamıştır. Milletler tarihinde de görüldüğü gibi Türkmenlerin hakkını kısa sürede alması şart değildir. Bunun için mücadele etmek gerekir. Türkmenler tarihleri boyunca birçok şey gerçekleştirmiştir. Çünkü Irak Türkmenlerine uygulanan politika hangi millete uygulansaydı o millet yok olurdu. Irak Türkmenleri 100 yıl boyunca tarihine, toplumuna, edebiyatına, kültürüne, idaresine sahip çıkmıştır. Ancak 2003'ten

sonra yeni bir süreç başladı ve Türkmenler daha da ağır şartlar altında yaşamaya başladı. Bu süreçte Bağdat'taki hükümetler başarılı olamamıştır. Her partinin amacı hükümete ulaşmaktır ve hükümete ulaştığı zaman halkı için bir şeyler yapmaktır. Ama Bağdat hükümeti bu konuda başarısız olmuştur. Son dönemlerde, Bağdat yönetimi Türkmenlere farklı bir politika uygulamıştır. Türkmenler ve Bağdat arasında anlaşma vardı ve anayasanın 140. Maddesi Türkmen coğrafyası ile ilgiliydi. Bu yaşanan olayların perde arkası vardır. Olaylarda gerek Irak'ın komşu ülkeleri olsun, gerek diğer güçler olsun bölgede sorun yaratmıştır. Bu karışıklıklardan en çok Suriye ve Irak etkilenmiştir. Ancak IŞİD'in ortaya çıkması bütün taşları yerinden oynatmıştır ve IŞİD bir proje olarak bölgeye girmiştir. Bağdat hükümetinin IŞİD'in bölgeye girmesine izin vermemesi gerekirdi, ancak hükümet bu konuda başarısız olmuştur. 2003'ten sonra sürekli olarak hükümetler başarısız olmuştur, 2010'dan sonra ise daha da başarısız olmuştur. 2014'ten sonra Türkmenlerin hakkı daha da kısıtlanmış ve ne yerel ne de Bağdat yönetiminde yer almışlardır. Yapılan grup toplantısında, Başbakan'a Türkmenlere bakanlık verilecek mi sorusu soruldu ve hak verileceğine dair cevap ve-

rildi. Ancak gönderilen zarfta Türkmenler yoktu, gönderilen ikinci zarfta ise belirtilen bakan, halkın iradesi dışında belirlenen bir bakandı. Başbakan'ın Türkmenlerle ilgili problemi var ve hükümeti kurduğundan beri Türkmenlere karşı sert bir politika uygulamıştır.

Bu politikaların sebebi nedir? Neden Türkmenlerin üzerine bu kadar gidildi? Bakıldığında Irak'ta pek çok kişinin zarar gördüğünü kabul ediyoruz, ama 2003'ten sonraki süreç içerisinde en fazla zarar gören tarafın Türkmenler olduğunu görüyoruz. Bu bölgede Türkmen coğrafyasına ve kültürüne Kürtler etki ediyor, Sünni Araplar etki ediyor, Şii Araplar müdahale ediyor. Irak siyasal sisteminde bunların hepsi ayrı bir grup olarak karşımıza çıkmakta ve bütün bu taraflar arasında kalmış bir Türkmen varlığı var. Neden Türkmenler bu kadar geri plandayken, diğerlerinin nüfusları daha fazla olmasına rağmen, Türkmenlere karşı ciddi bir olumsuz kampanya, oyun var?

Özellikle Türkmenlerle ilgili bir oyun olduğu çok belli. Çünkü Dünya platformunda, Irak ile ilgili politika ve

Irak'ın parçalanmasına yönelik politika sonucu yaşanan olay, Türkmenlerden ve dini azınlıklardan başlar. Irak'ın birliğini Türkmenler sağlamaktadır. Özellikle Türkmenlerin yerleşik olduğu yerler Sünni Araplar ve Kürtlerin arasında olan yerlerdir. Burası anlaşmazlıklar bölgesi denilen yerdir. Türkmenler bu bölgede kaldıkları süre boyunca en çok Irak'ın toprak bütünlüğünü korumuştur. Türkmenler bu bölgeden çıkarsa, burası kendi kendine bölünür. Bunların yanında bölgede Hıristiyanlar, Yezidiler gibi dini azınlıklar da bulunmaktadır. IŞİD ilk geldiği zamanlar Şii'lere, Kürtlere ya da Sünnilere yönelik saldırı yapmadı. İlk olarak Türkmenlere saldırdı, daha sonra Sincar Dağı'nda Yezidilere, ondan sonra Kürtlere saldırdı, Hıristiyanlara ise gitme fırsatı verdi ve Musul'dan çıkmalarına izin verdi. Bu belli başlı bir siyasettir ve Batı ülkeleri de bunu bilir. Bu 2004'te başladı. Kiliselerin bombalanması, Telafer operasyonu da 2004'te oldu. Her iki olay da birbirine bağlıdır. Burada Türkiye'yi unutmamak gerekir. Çünkü Türkiye'nin de etkisi oldu. Türkiye'nin Mart Tezkeresi her zaman sorun olmuştur. Irak'ta Iraklı bakanlar tarafından, başka güçler tarafından sürekli olarak Türkiye yanlısı ve uzantısı olarak görüldük. Biz Irak vatandaşız, Irak'ın bü-

*Irak
Türkmenlerine
uygulanan
politika
hangi millete
uygulansaydı o
millet yok olurdu.
Irak Türkmenleri
100 yıl boyunca
tarihine,
toplumuna,
edebiyatına,
kültürüne,
idaresine sahip
çıkıştır.*

tünlüğünü koruduk, kraldan çok kralcı olduk, zaten amacımız da buydu. Çünkü Irak'ın toprak bütünlüğü tehlike altına girerse budan en çok Türkmenler etkilenir. Bölgede taşlar yerinden oynadı ama bu teslim olma anlamına gelmez. Bu konuda projelerin olması gerekir. Bir hür milletin iradesi varsa dayanması gerekir. Önümüzde iki seçenek var. Ya esir olursunuz ya da direnirsiniz. Kaçmak çözüm değildir. Kaçınca sadece şahıs kurtulur ancak nesillerin kurtulması gerekir. Türkmen bölgesinden ya da Kerkük'ten çıkmak çözüm değildir. Çözümün toplu bir şekilde olması gerekir. Bu da Türkmen siyasetçilerin üzerine düşen görevdir. Bunu yanında Türkiye'nin de üzerine görevler düşmektedir.

Türkmenlere hükümette bakanlık pozisyonu verilecek gibi görünmüyor. Siz Türkmenler olarak hükümetsiz durumda nasıl bir pozisyon içerisinde bulunacaksınız ve bakanlık verilmesi durumunda hem Irak Türkmen Cephesi olarak hem de Türkmenler olarak nasıl pozisyon alacaksınız?

Irak Türkmen Cephesi olarak kararlarımız bulunmaktadır. Özellikle Irak Türkmen Cephesi Yürütme Kurulu'nun kararları doğrultusunda, herhangi bir kabinenin içerisinde Türkmen bakan bulunmazsa oy verilmeyecek, onaylanmayacak ve oturumlarda bulunulmayacak. Geçen gerçekleştirilen oturumda Haydar El-Abadi'de bulunuyordu ve o oturumda yalnız iki veya üç bakanlık görevi verildi. Ama

biz orada, net olarak Türkmenlere bakanlık verilip verilmeyeceğini sorduk ancak herhangi bir cevap alamadık. Türkmen milletvekilleri olarak dokuz milletvekili imza topladık ve başbakana verdik. Biz Türkmenler için bir bakan istediğimizi belirttik ve Türkmen milletvekillerinin muhtelif listelerden girmelerine yönelik kara almalarını istedik. Türkmen meselesi konusunda, biz Cephe olarak varız ve biz Sünni blok içinde değiliz. Biz seçim sürecinde yalnızca Muttahidun listesi ile birkaç bölgede birlikte seçimlere girdik. Hatta bizim imza listemizde bile, parlamentoda bulunan Irak Türkmen Cephesi'ndeki üç kişiyi adı ayrı geçer. Grupların adı ayrıdır. Burada bizi hiç kimsenin onlarla birlikte saymaya hakkı yoktur. Kendi kararımızı kendimiz veririz. Biz diğer milletvekillerine de aynen telkinde bulunuyoruz. Eğer bu kabinede Haydar El-Abadi tarafından Türkmenlere bir bakanlık verilmeyecekse, biz o oturuma girmeyiz. Bize gelen bir mesajda, ilerleyen günlerde meclisin toplanacağı bildirildi. Bilindiği üzere geçen günlerde toplanan mecliste çıkan eylemler sonucunda sorun çıktı. Eğer gelecek oturumlarda kabine konusu konuşulduğunda bizi sadece bakanları onaylamak için bir sayı gibi görürlerse parlamentoya girmeyeceğimizi ve boykot edeceğimizi bildirdik. Eğer Türkmenlere

bakanlık verilmezse meclisin tamamını değil, sadece kabinenin konuşulduğu oturumlar boykot edilecek. Bakanlık konusunun gündeme gelmesi için bütün Türkmen milletvekillerinin aynı tutumu sergilemesini temenni ederim.

Burada kritik konu, Türkmen bakan olacak ama bu bakanı da bahsettiğiniz dokuz milletvekili mi seçecek?

Bakanı kendimiz seçmek istedik ancak kabul edilmedi. Eğer kabul edilseydi biz dokuz milletvekili kendi aramızda anlaşırız. Abadi hükümeti Türkmen milletvekillerinden uzak, kendine yakın olan bir bakan getirdi ve bu bir teknokrat mantığıdır. Abadi hükümeti bunu ihtisasa göre yapmalıydı. Haydar El-Abadi, Sadr grubuna da bunu yaptı ve bu grup eylem yaparak karşılık vereceğini bildirdi. Türkmenlere de aynı şeyi yapıyor ve Abadi, Türkmen bakan olmasını istemiyor; ama gelecek olan Türkmen bakan bizim için çok önemlidir. Çünkü bizim diğerleri gibi birden fazla bakana sahip olma şansımız yok. Gelecek olan bakanın bizim adımıza sorumluluk alabilmesi gerekir. Eğer, Abadi, kendi kafasına göre teknokrat birisini, üniversiteden birisini, kendine yakın birisini veya siyaset ile alakası olmayan birisini Türkmen bakan yaparsa, bizim için faydalı olmaz ve

Türkmenler bu bölgede kaldıkları süre boyunca en çok Irak'ın toprak bütünlüğünü korumuştur. Türkmenler bu bölgeden çıkarsa, burası kendi kendine bölünür.

Türkmen milletvekilleri bu bakanı tanımaz. Dikkat eder-seniz halk milletvekilini telkin eder, bakanı telkin etmez. Milletvekilinin elinde bir şey yoktur. Atama, para, yetki gibi görevler bakanın elindedir. Milletvekili bir ülkede avukat, halk ve bakanların ortasında bir pozisyonadadır ve halk milletvekilini hesaba çeker. Bir Türkmen gencinin yarın bir talebi olduğunda bakanın yanına gitmez, 40 bin 60 bin oya sahip olan milletvekilinin yanına gider. Tabi sahada halk siz görüyor. Halk sahada bizi gördüğü için bakanı da bizim tayin etmemiz gerekir. Biz farklı on ismi sunalım, Abadi'de bu on kişi arasından birini seçsin. Makul olan da budur. Biz Türkmen milletvekilleri kendi aramızda bu konuda anlaştık. Bakanlar ku-

ruluna giden kişinin siyaseti iyi bilmesi gerekir. Yani gelen bakan teknokrat ve sıradan biri olursa, bizi temsil edemez. Yarın 140. Madde bakanlar kurulunda gündeme geldiğinde, bakanın bu konuda bilgi birikimi yoksa 140. Madde'nin ne olduğunu bilmiyorsa, Türkmen arazisinin Saddam dönemindeki durumunu bilmiyorsa, Türkmen hakları yasasını bilmiyorsa ya da 20 yıl önceki meseleyi bilmiyorsa, benim hakkımı nasıl talep edecek? Bu durum bizim için tehlikelidir. Bu nedenle Abadi ile gerginlik yaşıyoruz. Diğer Türkmen milletvekillerinin de herhangi bir meclis toplantısında Türkmenlerle ilgili bakan yoksa o toplantıyı boykot etmelerini bekleriz.

Burada bir sorun ortaya çıkıyor. Bu konuda iki so-

rum olacak. Birincisi; Eğer Abadi kabineye, bakanlar kuruluna herhangi bir Türkmen bakan koymazsa sizin alternatifiniz nedir? Siz toplantılara katılmayacağınız diyorsunuz ama o zaman da Türkmenlerin Bağdat'ta temsil edilmesi tamamen sona erer. İkincisi; eğer Abadi her halükarda sizden isim istemezse bile, kabineye bir Türkmen bakan korsa, bu hiç olmamasından daha iyi değil midir? Siz bu bakanı destekler misiniz?

Destekleriz. Abadi, bize danışmadan bir Türkmen bakanı getirire biz o bakanı destekleriz ama bir tek şartla. O bakanın Türkmen milletvekillerinin çizgisinden çıkması gerekecektir. Türkmen milletinin hakkına sahip çıkması gerekir. Gelen kişi Türkmen hakkını savunmazsa ben ondan parlamentoda hesap sorarım. Biz eğer Haydar El Abadi kendisi bir Türkmen'i bakan olarak atarsa, biz bu defa onu kabul ederiz ve onu destekleriz, ama bizimle iletişim içinde olması gerekir. Yani halk sorununu bize söylediği zaman, biz de ona bu sorunu bildirelim ve o da bu sorunu parlamentoya sunsun. Ama Türkmenlerin yedi, sekiz milletvekilinin parlamentoya, kabinenin onayı için gereken milletvekili sayısını tamamlama-

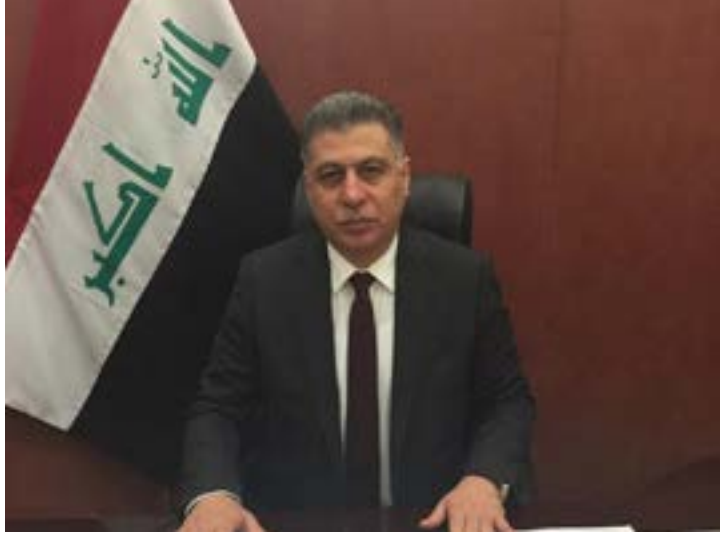
mak için girmesinin istenmesi haksızlıktır. Ben Abadi için gidip sayıyı tamamlayacağım. Zaten Abadi de bakanlar kurulu toplanıp yemin töreni gerçekleşene kadar herkesin devam etmesini istiyor. Ancak burada bizi ilgilendiren bir durum yok ve ben törene katılıp sadece şahit olmak istemiyorum. Şahitlik için o oturuma katılmam. Sonraki süreçlerde her şeye katılırım. Onun için bizim görüşümüz bu yöndedir. Haydar El-Abadi hükümetinde, siyasi kitlelerden bir Türkmen bakan olursa ne mutlu; olmazsa biz o oturumlarda kabine değişikliği konuşulsun, sayı olsun, oturup el kaldıralım diye gitmek durumunda kalırsak, el kaldırmayız.

İstedığınız belirli, spesifik bir bakanlık var mı?

Türkmenler her bakanlığı yapabilecek kabiliyete sahiptir. Halkımız bilsin ki bakanlığı biz sahsımıza yönelik istemiyoruz. Bizim görevimiz meclistedir, parlamentodadır. Halkımızın içinde ziraat, eğitim, sağlık alanlarında bilgili olan kişiler vardır. Hangi alanda bizden isim isterlerse biz o alanda isim vermeye hazırız. İstemedikleri takdirde niyetlerinin kötü olduğunu anlarız.

Türkmenler mevcut durumda belki Irak'ın işgaliyle

Bizi hiç kimsenin başkalarıyla birlikte saymaya hakkı yoktur. Kendi kararımızı kendimiz veririz.

başladı ama özellikle IŞİD'in girişinden sonra daha da derin sorunlarla mücadele etmek durumunda kaldı. Genel olarak IŞİD sonrası dönemde Türkmenler coğrafya coğrafya durumuna bakacak olursak son durum nedir, nasıl görüyorsunuz?

Genellikle Ortadoğu'da yaşanan gerginlik ve yeni Sykes-Picot, çoğunlukla Türkmen bölgelerinin üzerinden gerçekleşmektedir. Suriye'deki Kürt koridorunu gerçekleştirmenin önünde, Azaz, Çobanbey, Bayır bucak, Türkmen dağı bölgesi bir engeldi. Birilerinin istediği bu engellerin kaldırılmasıdır. Örneğin Tel Abyad. Tel Abyad aynı Telafer gibidir. Telafer, Irak Türkmen topraklarının bir ucunda, Tel Abyad da Suriye Türkmen topraklarının bir ucundadır.

Ortası Türkmen, etrafı ise Arap'tır. Bu bölgeye IŞİD getirildi. IŞİD gelince Türkmenler Türkiye'ye gitti, Araplar ise Rakka'ya gitti. Şimdi ise Amerika bu bölgeyi vuruyor. Karadan ise PYD ilerliyor. PYD ilerlediği ve kurtardığı için burayı sahiplendi. Aynı Beşir gibi. Kimin gözü neredeyse orayı kurtardı. Bu gün ekonomi ne kadar önemliyse, silahta o kadar önemlidir. Silah kimde varsa iktidar da onda olur. Bu yeni bir uygulamadır. Bu hususta Tel Abyad göz göre göre PYD'nin denetimine girdi. Orada bir Kobani olayları var, bir koridor var. Suriye'de yaşanan olaylar yine Türkmenlerin coğrafyası üzerinde oldu. Suriye Türkmenleri Irak Türkmenlerinden daha mağdur bir duruma düşmüştür. Irak Türkmenlerinin yine

de pozisyonları, partileri, kuruluşları, teşkilatları, edebiyatları, şiirleri, törenleri, müzikleri daha toparlanmış haldedir. Suriye Türkmeni daha çok asimile edilmiştir ve daha çok Baas Partisi'nin etkisi altında kalmıştır. Bugün Baas Partisi isterse bir Suriyeli Türkmeni öldürür. Yine aynı Baas Partisi bizi öldürdü, Tuzhurmatuluyu, Tazehurmatuluyu öldürdü. Aynı zamanda Türkmen bölgesinden gelen gençler Baas Partisi'nin yanında Türkmenlerle savaşıyor ve bu çok tehlikeli bir durumdur. Bu durum Türkmenleri karşı karşıya getirir. Bu nedenle Türkmenlerin bilinçli olması gerekir, Türkmen siyasetçilerin çok dikkatli olması gerekir ve oynanan oyunun içinde yer almaması gerekir. Bu sebeplerden dolayı Suriye'de Türkmen bölgesinde, Irak'ta da Türkmen bölgesinde bu olaylar oldu. Bunun neticesinde kaybettiğimiz yerlerde çabuk teslim olunmamalıdır. Bu gün Diyalâda Türkmenlerin yaşadığı Celevle gibi bölgelerin bir kısmı peşmergenin eline geçti, bir kısmı da Haşdi Şaabi'nin veya Bağdat yönetiminin eline geçti. Bunlar arasında nasıl bir anlaşma olacak ve Karatepe kimin elinde olacak. Burada bir anlaşma gibi bir şey ortaya çıkmıştır. O zaman IŞİD'in bir proje olduğunu anlarsınız ve gelip birçok şeyi

değiştirdi. Diyalâ'dan sonra Tuzhurmatu. Tuzhurmatu Türkmenler için Kerkük'ten bile önemlidir. Bizim bölgelerin hepsinin önemi birbirinden farklıdır. Ama Tuzhurmatu fiilen kilittir. Çünkü orda son günlerde Amirli'nin kurtarılmasından sonra Türkmenlerin birazı iktidara geldi, biraz kuvvetli oldular. Ama Kürtler onları kabul etmedi. O bölgede sorun yarattılar. Bu gün Kürtler ve Türkmenler arasında sorun yaşanıyor.

Bu söylediğiniz çok önemli. Tuzhurmatu'daki meseleyi, bu tartışmayı, çatışmayı başka mezralara kaydırmak isteyen taraflar var. Tuzhurmatu'da bugün Türkmenler direniyor ama bugün orada Türkmenleri yok sayıp, orada başka kimlikler ortaya koymaya çalışılıyor. Bu Türkmenler açısından en tehlikeli noktalardan bir tanesidir. Sizin de söylediğiniz gibi Türkmenler uyanık olmalı, Türkmenlerin bu gün en fazla uyanık olması gereken yer Tuzhurmatu'dur. Tuzhurmatu bir Türkmen yerleşimidir ve burada Türkmenlere yönelik bir saldırı vardır. Başka bir kimliğe ya da başka bir gruba yönelik bir saldırı yoktur. Dediğiniz gibi

Ortadoğu'da yaşanan gerginlik ve yeni Sykes-Picot, çoğunlukla Türkmen bölgelerinin üzerinden gerçekleşmektedir.

Tuzhurmatu'nun kilit bir yer olduğunu söylemek mümkün. Tuzhurmatu'daki Türkmen kimliği eğer korunamazsa bundan bütün Türkmenler sorumludur. Ne Kerkük'ü koruyabilirsiniz, ne de Telafer'e kadar Türkmen kimliğini koruyabilirsiniz. O yüzden buna vurgu yapmak önemlidir. Tuzhurmatu'da Türkmenlere yönelik bir saldırı var, Tuzhurmatu'daki mesele Türkmenlerin yok edilmesinden başka bir mesele değildir. 2004'ten bu zamana kadar Tuzhurmatu, Türkmen kimliği yüzünden ne çileler çekti. Türkmenler orada direnmeye çalıştı, IŞİD'ten önce El Kaide geldi, Ali Haşim

Muhtaroglu'na yönelik kaç defa saldırılar oldu. Bu meselenin Türkmenlerin yok edilmesine yönelik bir mesele olduğunu düşünüyorum. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Dikkat edersek, Tuzhurmatu'da genellikle 2004 tarihinde makamda patlama oldu. O makam Türkmen makamıydı, mezhepsel makam açısıyla bakılmaz. Türkmen halkı Tuzhurmatu'daki makamı çok mukaddes bilir, oraya ziyarete gider. Türkmenler o makamı tamir etti. İki gün sonra o makamda tekrar patlama oldu. Hiçbir yerde patlama olmadan, orada oldu. Bunun sonucunda Irak Türkmen Cephesi orada yürüyüş yaptı. Orada Ali Haşim Muhtaroglu yaralan-

dı ve yedi şehit verildi. Bunun da sonucunda Kerkük'te büyük bir yürüyüş gerçekleşti ve burada da altı şehit verdik. Tuzhurmatu'da yaşanan olaylarda Kerkük yardımcı oldu ve biz o dönemde birliği sağlayabildik. İşte oyun buradadır ve Türkmen insanının bunu bilmesi lazımdı. Tuzhurmatu'da Türkmen gücü ya da Haşdi Şaabi olsun, kim olursa olsun kendini savunur. Türkmen'in, PKK'nın Tuzhurmatu'da ne işi olduğunu sorgulaması gerekirdi. PKK gelip IŞİD'le savaşıyor ama neden Türkmen'i vuruyor? PKK'ya Türkmen'i vurmasını kim söyledi? Oradaki Kürt peşmergelerle PKK neden işbirliği yapıp, Türkmenler aleyhine Tuzhurmatulu Türkmen'in düşmesini istiyordu. Çünkü senin coğrafyan üzerinde oyun var, mezhebinin üzerinde değil. Mezhebini kimse senden alamaz. Bir milletin dinini, mezhebini almak çok zordur. Tuzhurmatu'da olan Şii birinin mezhebini değiştirmek çok zordur ama onun yerini almak daha kolaydır. Tuzhurmatu'daki yer üzerine savaştı, coğrafya üzerine savaştı. Yoksa Tuzhurmatu'da 2004 patlaması oldu ve ondan sonra bu güne kadar iki bine yakın ev bombalandı. Bunlar Tuzhurmatu'da yeni olmuyor. Türkmen insanının bunlardan kimin yararlandığını bulması gerekiyor; en önemli şahıslarımızdan biri

orada öldü. Tuzhurmatu'da gösteriler oldu. Rahmetli Ali Haşim ve Ahmet Koca oraya gitti ve patlama oldu. Bu düşündürücü bir olaydı. Ne var orada? Niçin bu olaylar oldu? Neden Türkmen Cephesi'nin adamları bu şekilde vuruluyor? Neden Münir Kafili'yi Kerkük'te öldürdüler? Niçin Musul'da Yavuz Efendi'yi öldürdüler? Neden Öğrenci Birliği Sorumlusu Sadık Selvi'yi orada öldürdüler? Neden Irak Türkmen Cephesi Başkanı'nın evini, daha başkan olduktan 1 hafta sonra patlatıyorlar? Neden benden önceki Cephe başkanlarının evlerini vurup, yollarına mayın döşediler? Neden ille de Türkmen Cephesi? Demek ki birilerinin belirli bir amacı var. Tuzhurmatu'da olan olaylar sıradan olay değildir. Bizim Tuzhurmatu'da üç tane milletvekilimiz var ama kaymakamlık Kürtlerin elindedir. Onların bir tane bile milletvekilleri yoktu ama bütün idare onların ellerinde. Şimdiye Tuzhurmatu'da kadar yapılan anlaşmaları doğru görmüyoruz. Anlaşmalardan sonra da Irak Türkmen Cephesi'nin üzerine de bazı saldırılar gerçekleştirildi ancak bizim akıncılar iyi savunma yaptı. Bizim yine de Irak Türkmen Cephesi olarak özellikle Tuzhurmatu'daki büromuz akıl ve mantık ile çalışıyor. Çünkü birilerine alet olmak istemez ve ay-

Türkmenlerin bilinçli olması gerekir, Türkmen siyasetçilerin çok dikkatli olması gerekir ve oynanan oyunun içinde yer almaması gerekir.

nı zamanda diğerlerine de alet olamamalarını nasihat ederiz. Tuzhurmatu yakınlarında Yengice ve Bastamlı var. Yengice'ye IŞİD girdi ve Yengice içinden birkaç grup IŞİD'le birlikte hareket etti. Yengice'nin hepsi IŞİD mi? Bastamlı'nın hepsi IŞİD mi? Bastamlı gibi bir nahiye, Osmanlı döneminden beri orada vardı. Tuzhurmatu'da herkes bir olup Yengice'ye ve Bastamlı'ya insanları göndermemiz gerekir. Ama eli kanlı olanlar olmasın. Ne Yengice'de ne Bastamlı'da ne Tuzhurmatu'da ne Telafer'de ne de Kerkük'te eli kana bulaşanların içimizde yeri var. Eğer içimize alırsak onlar bizi öldürür. Yengice'nin içinde IŞİD dışında aklı başında aşiretler var, iyi teamül gösteren insanlar var. Yavaş yavaş insanları dönmelerini sağlamak gerekiyor. Aksi tak-

dirde o insanlar başka millet ile birlik olup senin aleyhine hareket eder. Bu da bizim çıkarımıza olmaz. Onlar da bunu yapmak istiyorlar. Tuzhurmatu, Yengice, Telafer'e bakıp ders alsınlar. Telafer bizim için en önemli yerdir. Dört yüz bin Türkmen var orada. Kimlikte Türkmen çok yazıldığına ve senin nüfusun çok olduğunda, hükümetten hak isteyebilirsin. Eğer üç milyon nüfusu yarım milyona indirirsem ve Ankara sokaklarına, Kerkela'ya göç ettirirsem halk perişan olur. Burada bir tek önemli nokta Tuzhurmatu, Kerkük, Beşir, Diyala, Telafer'e bakmalı. Telafer'de farklı mezheplerden aşiretler var ve en iyi şekilde de yaşıyorlar. Aşiretleri birbirine düşürüp kardeş kavgasına sebep oldular. Şimdi bir kısmı IŞİD'in elinde, bir kısmı Kerkük'te

Yahyava Kampı'nda, bir kısmı İstanbul ve Ankara'da, bir kısmı da Güney'de Kerbelâ ve Necef'te. Güneydekiler kan ağlıyor. Telaferliler beydi, ağaydı, seyitti. Onlar bu duruma alışkın değildir ve onlar başkalarının kapısına gidip el açacak insanlar değildiler. Telafer'in ağaları her zaman zengindiler ama artık fakir oldular. Bunun nedeni ise kardeş, mezhep kavgasıdır. Bazı Türkmen siyasetçilerin de aynı şeyi yaptığını görüyorum, onlar ateşle oynuyor. Eğer Türkmenler arasında mezhep sorunu ortaya çıkarsa biz yok oluruz. Türkmen siyasetçiler, milletvekili olmak için bu konuda pazarlık yapmasınlar, bu yöntemle milletvekili, bakan olamazlar. Bizim Sünnilerden ders almamız lazımdı. Osmanlı döneminden sonra Sünniler yüz yıl boyunca Irak'a hükmetti. Sünniler birbirine düştü ve şimdi Irak'ta Sünni kalmadı. Sünniler şimdi yavaş yavaş toparlanıyorlar ama insanlar yok. Yıllarca var olan geniş ailelerden çok kişi öldü, 15-16 yaşlarındaki kızları başkalarının eline düştü. Türkmen siyasetçileri gelip Şii-Sünni çatışması yaratmasın. Buradaki milletin bölünmesini engelleyin. Türkmen kelimesi altında birleşin. Gidip Necef'teki, Kerbelâ'daki Telaferlilerle orada neler olduğunu konuşun. Telafer'de polis teşkilatının başında Türkmen bir

aşiret vardı. Bağdat teşkilatının başında olan adamı zorla değiştirip başka mezhepten birini başa getirdi. Başa gelen kişi bölgede mezhep kavgalarını çıkarmaya başladı ve Amerikalılar Telafer'i vurmaya başladı ve buradaki insanlar da karşılık verdi. Bağdat polis, teşkilatın içinde olmak istemiştir. Biz, bir Türkmen Hıristiyan bile olsa iyi hizmet ederse onu da işe alırız. Biz Kerkük'te iki milletvekiliyiz ama mezheplerimize bakmayız. Kerkük'te dairelerimiz var ama çalışan insanların mezhebine bakmayız. Biz sadece Türkmen olmasına bakarız. Türkmen siyasetçisinden de temennim, onların da mezhep ayrımı yapmaması. Bu olaylarda yardımımıza Türkiye koştu. Yaralılarının tedavisi için Türkiye bizi kabul etti.

Birincil ağızdan bunları öğrenmek iyi oldu. Tabii Tuzhurmatu'ya Beşir'e gelmişken, biraz da Beşir operasyonu ve Tuzhurmatu'nun durumunu sizden dinlemek istiyoruz. İki kere operasyon yapılmaya çalışıldı, maalesef orada yine Türkmenleri kandırarak bu operasyonları yaptılar ve Türkmenleri IŞİD'in kucağına ittiler ve en sonunda belli programın, belli projelerin gerçekleştirilmesi

Bizim bölgelerin hepsinin önemi birbirinden farklıdır. Ama Tuzhurmatu fiilen kilitlidir. Tuzhurmatu Türkmenler için Kerkük'ten bile önemlidir.

**yönünde bir tavır sergi-
leyerek yine peşmergenin
girmesi şartıyla hava sal-
dırları, Amerika'nın hava
operasyonları oldu. Beşir
bu şekilde kurtarılabildi.
Bundan sonra nereye gi-
decek? Türkmen coğrafya-
larının geleceği ne olacak?
Beşir'de neredeyse taş üs-
tünde taş kalmamış, yüz-
de 70-80 yıkılmış. Bugün
Tuzhurmatu'da hala ciddi
problemler var. Türkmen
coğrafyası nereye gidiyor?**

Beşir'i kurtarma operas-
yonunda Haşdi Şaabi içe-
risindeki Türkmen gücünü
tebrik ediyorum. Bu yaptık-
ları küçümsenmeyecek kadar
önemli. Burada çok şehitler
verdik, çok yaralılar ve en-
gelli kalan vatandaşlarımız
oldu. Burada işin başında
olan Yılmaz kardeşimiz ve
Ebu Sayr adlı komutan ve

diğerleri Irak Türkmen Cep-
hesini en iyi şekilde temsil
ederek direndi ve defalarca
saldırlara girdiler. Beşir'deki
Irak Türkmen Cephesi sava-
şa girdi. Biz onlara girmeleri
için izin vermiştik ve girdi-
ler. Buradan onları tebrik
ediyorum. “Eğer peşmerge
saldırı yapmazsa biz oraya
hava desteği vermeyiz” de-
diler. Peşmerge bir taraftan
saldırı yaptı, güneyden ge-
tirilen güçler vardı. Fırkat
El-Abbas Kitaliye (Abbas
Tugayları) gelmişti. Orada
Kürtlerin, Arapların yanın-
da Türkmen akıncı tugayları
da vardı. Orası en iyi şekilde
kurtarıldı. Bu belli başlı bir
hedef altında yapıldı. Beşir
coğrafya, bölge olarak bizim
için önemlidir. Çünkü orası
bizim kaburgamız sayılır. Biz
oradan her zaman tehdit ala-
biliriz. Irak Türkmen Cephe-
si olarak Saddam sonrasında,

Beşir halkının Beşir'e geri dönmesi için orada yüz ev yaptırdık. Bu olaylara bakılırsa birileri Türkmen coğrafyasını zayıflatmak istiyor. Biz bunun da üstesinden geleceğiz. Zaten sonrasında Telafer operasyonumuz var ve oradaki halk bize yardım etme konusunda hep yanımızda olacaktır. Bu konuda hükümetten güç istedik, silah istedik. Hükümet bize silah verirse alırız, vermezse biz yine bir şekilde silah buluruz. Çünkü silah bulmak artık zor değildir. Parayla silahı alıp biz kendi coğrafyamızı kurtarırız. Bu operasyon için Telaferli, Irak Türkmen Cephesi'nden gönüllü askerlerimiz vardır. Bu coğrafya üzerinden oynanan oyun neticesinde, bu bölgelerin geleceğine yönelik projelerimiz ve stratejilerimiz var.

Tuzhurmatu'da PKK'nın vurduğundan bahsettiniz. Böyle bakıldığında bahsettiğiniz aktörlerin aynı şekilde Suriye'de de Türkmenlere yönelik saldırılar gerçekleştirdiğine şahit oluyoruz. Bunun dışında Bastamlı, Yengice meselesinde bahsettiniz. Bu IŞİD meselesinde Suriye'de olduğu gibi bir bahane olarak kullanılarak, Türkmen coğrafyasını boşaltıp, zorunlu göçe maruz bırakılarak Türkmenlerin arındırıl-

ması için bir bahane olarak kullanılıyor. Dolayısıyla bu iki tarafta da olanların farkına varılıp, Türkmenlerin birliklerini koruması son derece önemlidir. Çünkü Türkmen coğrafyası elden gidiyor. Tehdit ortak. Bu Kerkük ve Tuzhurmatu'dan bahsettik, son Beşir operasyonundan biraz daha kuzeve gelecek olursak bir diğer önemli Türkmen coğrafyasında operasyonu oldu. Musul operasyonu sadece Türkmenler adına değil IŞİD'le mücadele açısından son derece önemlidir. Örgütün Rakka ile birlikte başkenti sayılan ve örgütün en güçlü olduğu yerlerden biri Musul'dur. Musul'un IŞİD'ten kurtarılması çalışmalarında durum nedir? Bunun ötesinde Türkmenlerin çoğu Musul'u terk ederek ülke dışına ve ülke içinde farklı yerlere göç etmek durumunda kaldı. Türkmenlerin geri dönüşü ve Musul'un IŞİD'ten kurtarılması konularında görüşünüz nedir?

Saddam döneminde bir Tuzhurmatulu Türkmeni idam eden Baas Partisi'ydi. Baas Partisi, Suriye ile aynı Baas Partisiydi. Baas Partisi Tuzhurmatulu Türkmeni "sen Dava Partisi üyesisin, Türk milliyetçisisin" diyerek

Türkmenlerin PKK'nın Tuzhurmatu'da ne işi olduğunu sorgulaması gerekirdi. PKK'ya Türkmen'i vurmasını kim söyledi? Oradaki Kürt peşmergelerle PKK neden Türkmenler aleyhine işbirliği yapıp, Tuzhurmatulu Türkmen'in düşmesini istiyordu. Çünkü senin coğrafyan üzerinde oyun var, mezhebinin üzerinde değil.

idam ediyordu. Aynı zamanda o Baas Partisi, Suriye’de de yine Türkmenleri hapse atıyordu. Burada Türkmen insanı bunu bilmelidir. Buradaki Baas Partisi Saddam Hüseyin, oradaki Beşşar Esad’dır. Fark etmez, parti aynıdır. Bu demektir ki seni aynı insan, aynı fikir hedef alıyor. Şahıslar ayrı olsa da fikirler aynıydı. Suriye’de, Bayırbucak’ta, Türkmenin yerini Beşşar Esad alır. Baas Partisi hem Tuzhurmatu’da hem Bayırbucak’ta, Türkmen-
mendağı’nda senin yerini alır. Bayırbucak’taki Türkmenin de Tuzhurmatulunun yanında olması lazımdır.

Türkmenlerin hedef olması mezhebi nedeniyle değil, Türkmen olduğu içindir diyorsunuz. Bunun nedeni Türkmen coğrafyasıdır. Her iki coğrafyada da Türkmenlerin tek savaşı kendi coğrafyalarını, kendi yerlerini, kendi evlerini, kendi namuslarını, kendi canlarını korumaya çalışmaktır. Başka hiçbir gizli ajanda, siyasi bir hedef yok. Tek amaç oradaki Türkmen coğrafyasını, kendi topraklarının korunmasıdır. Köydeki Türkmen de kendini korumaya çalışıyor. Nasıl ki Tuzhurmatu’daki, Tazehurmatu’daki, Beşir’deki Türkmen kendi toprağını korumaya çalışıyorsa

Her ikisi de aynıdır. Bu yüzden temennim, Tuzhurmatulu Türkmen, Türkmen-
dağı’na gidip Esad’a karşı Türkmen için savaşsın, aynı şekilde Türkmen-
dağı’ndaki bir Türkmen de Tuzhurmatu’daki Türkmen kardeşi için IŞİD’e karşı savaşsın. Bu coğrafya aynı coğrafyadır. Ancak gençler arasında parayla kandırılan, başka yollara sevk edilen kişiler vardır. Ancak unutulmamalıdır, biz aynı coğrafyada yaşıyoruz ve bu coğrafyada beraber yaşamın gereği olarak aynı bilince sahip olmamız gerekir. Şu anda Musul’la ilgili operasyonlar gündemdedir. Bildiğiniz gibi Amerikalıların, Irak hükümeti ile bir anlaşması vardır. Musul çok önemli bir konumdadır. Musul’un çevresi için bazı projeler bulunmaktadır. Musul’da (Neynova Düzlüğünde) Hıristiyan kenti kurulması isteniyor. Ancak bu, Kürtler tarafından kabul edilmiyor. Türkmenler Telafer’in bir il olmasını istiyorlar. Uzun zamandan beri Tuzhurmatu’yu muhafaza etmek istiyoruz. Yezidiler ise Sincar’ın bir vilayet olmasını istiyorlar. Şu an Musul’un durumu kötüdür. Orada bir güç olmalıdır ve bu güçlerin ortak bir şekilde çalışıp o bölgeyi kurtarması gerekiyor. Amerika, Türkiye, Irak kuvvetleri, peşmerge kuvvetleri, aşiret birlikleri ve gönüllü askerler ortak bir şekilde organize olup IŞİD’e

mücadele etmelidir. Eğer bu şekilde IŞİD'le mücadele sonucunda Musul kurtarılsa Rakka da kurtarılır. Rakka kurtarılmazsa Iraklılar için tehlike devam edecektir. Diğer güçlerle diyalog içinde olunmalıdır. Önemli olan Musul'un kurtarılmasıdır. Ardından IŞİD'ten sonra oranın siyasi durumunun ne olacağı ile ilgili görüşmeler yapılmalıdır. Öncelikle IŞİD'ten kurtulmamız gereklidir ve Irak'ın mali ve siyasi gücünün tekrar Iraklıların eline geçmesi gerekir. Irak petrolünün Iraklıların elinde olması gerekir. Başka güçlerin kendi petrolümüzü kullanıp, işleyip, satmasına ve Iraklıların üzerinde bu şekilde baskı oluşturulmasına engel olunmalıdır. Ayrıca Türkmen halkı da bunu farkında olmalıdır.

IŞİD'ten kurtarılma meselesinde sizin de bahsettiğiniz gibi kurtaranlar, kurtardığı yerin üzerinde hak iddia ediyorlar. Musul'un IŞİD'ten kurtarılması çok önemlidir. Ancak IŞİD'ten sonra ne olacağı ile ilgili beklentiniz nedir?

Şunu altını çizmek gerekir ki, herhangi bir güç işgal altındaki bir yeri kurtarıp oranın artık kendi egemenliği altında olduğunu ilan ederse, bu yanlış bir yaklaşım olur. Bu fikirleri Kürt-

ler, Kerkük için dile getirmektedir. Kürtler, Kerkük için savaştıklarını ve oranın kendilerinin olduğunu söylemektedirler. Ancak unutuluyor ki Türkmenler yüz yıldır kan dökmektedirler. 1924 katliamında Türkmenlerin kanı dökülmüştür. 1959 katliamında Türkmenlerin mi yoksa Arapların mı kanı döküldü? Saddam döneminde, Altunköprü Katliamı, Tazehurmatu katliamında Türkmenlerin kanı döküldü. Yüzyıldır bizim kanımız dökülüyordu, bunu görmezden geldiler. Şimdi onların kanı dökülünce sorun olması doğru bir mantık değildir. Bu netice altında senin silahın var ve yerini kurtarıyorsun bunu merkezi hükümetten, Batı ülkelerinden aldığın silah sayesinde yapıyorsun. O silah bize de verilse biz de savaşırız. Bize biraz silah verildi, biz o silahlarla kendi yerimizi, Beşir'i kurtardık. Eğer bize de tank, füze verilseydi, biz bugün Irak'a hakim olurduk. Aynı zamanda biz burada kan döktük, bu nedenle burası bizimdir diyenlere, ben de Anbar ve Ramadi bizimdir derim. Oradaki tek patlamada 50 Telaferli şehit edildi. Demek ki Tartar bizimdir. Tartar bölgesinin hepsini alırız, burası Türkmendir deriz. Beyci'de çok sayıda Türkmen şehit edildi. Ben bu fikri Türkmenlere söylediğimde, herkes beni eleştirmişti.

Buradaki Baas Partisi Saddam Hüseyin, oradaki Beşşar Esad'dır. Fark etmez, parti aynıdır. Bu demektir ki Türkmenleri aynı insan, aynı fikir hedef alıyor. Şahıslar ayrı olsa da fikirler aynıydı.

Şimdi ise benim dediklerim çıktı. Ben bu doğruları konuşmak zorundayım. Ben halkın içinden geldim ve halkımı aldatmam. Maalesef halkımız siyasetten biraz uzak durmaktadır. Siyaseti takip edip içinde olmamız lazımdır. Amerika'nın Beşir'i neden peşmerge kuvvetlerinin kurtarmasını istediğini sorgulamamız gerekir. Bunun nedenini bilmemiz gerekir. Onların kurtarmasına izin verirsek oraya gidemeyiz. Bizim orayı birlikte kurtarmamız lazım.

Kerkük Valisi Necmettin Kerim'in son açıklamasını size sormak istiyorum. Kendisi geçtiğimiz günlerde Amerika'daydı, orada bir açıklama yaptı. Bence bu açıklamanın Amerika'da yapılması çok önemli. Kerkük'ün bu süreçten sonra, "kuzeydeki Kürt bölgesine bağlanması gerekiyor, artık zamanı geldi" gibi açıklaması oldu. Daha öncede, Kürt bölgesinde yapılacak bağımsızlık referandumunun aynıının Kerkük'te de yapılması gerektiğine yönelik bir çıkışı olmuştu ve seçimlerde Kerkük'ün Kürt bölgesine dahil edilerek planlanmasını söylemişti. IŞİD sonrası süreçte bakıyoruz, git-

tikçe Kürtler Kerkük'teki ağırlıklarını arttırıyorlar. Kerkük'ün Kürt bölgesine bağlanması gibi bir proje ısıtılmaya başlıyor. Necmettin Kerim'in zaten son açıklaması bunun en önemli göstergesidir. Bu konu hakkında siz ne diyebilirsiniz? Çünkü bu konu hakkında en önemli taraflarda biri de sizsiniz.

Türkmen siyasetçilerinin kendilerinin birinci ağızdan bu gibi demeçlere cevap vermesini isterdim. Türkmen parti başkanları, Türkmen milletvekillerinin de elini taşın altına koyması gerekiyordu. Uzaktan gazelle bu iş olmaz. Bazen cevap vermek çok önemlidir. Maalesef bazı partilerden ve yetkililerin verdiği cevapların zayıf olduğunu gördük. Bazı parti başkanları bu konulara hiç değinmediler, sadece basın bürosu adına bir bildiri çıkardılar. Bu bildiriler yeterli değildi, tavır koyup konuşmak gerekiyordu. Sayın valinin bu demeci vermesinin nedeni, aralarında (KDP ile KYB arasında) bir yarış olmasıdır. Aynı zamanda KYB Kuzey Irak'ta Kürt parlamentosu içinde kaybetti. KYB Parlatonun içinde güçlenmek için Kerkük'ün Kürt bölgesine girmesini ister. Burada iki partinin arasında rekabet var. Bizim

Türkmenler olarak projemiz, stratejimiz bellidir. Taktiksel, uzun vadeli ve kısa vadeli projelerimiz var. Bizim stratejilerimizin olmadığını iddia ediyorlar ama bizim stratejilerimiz olmasaydı, biz bu kadar devam edemezdik. Eğer bizim stratejilerimiz olmasaydı, Irak çoktan bölünmüştü. Bizim stratejimiz Irak'ın bölünmemesine yönelikti. Biz herkesten fazla Irak'ı koruduk. Özellikle bu bölgelerde, Irak üçe bölünürse, Türkmen idaresi kendi bölgesini idare edecek. İnsanlar bunu bir hayal olarak görüyor. Ancak insanların bunu bir hayal olarak görmemesi gerekir. Kürtler 15 yıl önce böyle olacaklarını bilmiyorlardı, yarın da ne olur, onu da kimse bilemez. Çünkü dengeler değişiyor. Yeter ki halkımızın içinde direniş ruhu olsun. Valinin bu dediği, tehlikeli bir adımdır. Bu şekilde bir mesaj verirsek biz onu farklı şekilde algılarız. Eğer benim yerimi zorla alırsa bu ihtilaf olur. Anayasada maddeler var. Biz maddelere dayanarak Kerkük'ün demografik dönüşümünü geri çevirebiliriz, Kerkük'ün gerçek yüzü neyse biz onu kabul ederiz. Ama Kerkük'ün demografisi değiştirildikten sonra herhangi bir çözüm getirilirse, bu Türkmenlerin lehine olur. Burada Arapların da, Hıristiyanların da tutumlarını bildirmesi ge-

rekiyordu. Bu nedenlerle biz, bu gibi demeçleri reddediyoruz. Burada önemli bir konu ortaya çıkıyor ve IŞİD'in bir proje olduğunu ve birilerinin lehine bir şeyler yaptığını görüyoruz. IŞİD'in en çok Kürtlere faydası olduğunu, Türkmenlere ise zararlı olduğunu anlıyoruz. Kürt siyasetçilerinin buna dikkat etmesi gerekiyor ve biraz da kendi bölgelerine bakmaları gerekiyor. Bu Erbil'in mi görüşü yoksa Süleymaniye'nin mi görüşü, yoksa Germiyan bölgesinin mi görüşü?

Türkmenlerin Türkiye'den beklentisi nedir?

Türkiye'den beklentimiz, bize yaptığından daha fazladır. İnsani, sağlık konularında bize yeterince destek verdi, yüzlerce insanımız burada tedavi gördü. Ancak bu yeterli değildi. Bu Türkiye ve biz bu durumlara daha da çok hazırlıklı olmalıydık. Çünkü Irak önemli bir yerdir. Irak'ta olan güvenlik Türkiye'nin de iç güvenliğini etkiler. Yine de geline aşamada Iraklı bir vatandaş olarak Irak ve Ankara'nın arasının iyi olmasını isterim. Türkiye, Bağdat'ta ne kadar etkili olursa, bizimde rolümüz daha iyi olabilir. İlişkilerin bozulmasından Türkmenler çok acı çekmiştir. Bu yüzden biz iyi bir köprü olup, Türkiye ile Irak arasında ilişkilerin

Irak üçe bölünürse, Türkmen idaresi kendi bölgesini idare edecek. İnsanlar bunu bir hayal olarak görüyor. Ancak insanların bunu bir hayal olarak görmemesi gerekir. Kürtler 15 yıl önce böyle olacaklarını bilmiyorlardı, yarın da ne olur, onu da kimse bilemez.

gelişmesi için vesile oluruz.
Ama bu süreçte, Türkiye'nin
çok etkili olması lazım.

Çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

ORSAM, Ortadoğu konusunda faaliyet gösteren tarafsız bir düşünce kuruluşudur. ORSAM Ortadoğu ile ilgili bilgi kaynaklarını çeşitlendirmeyi ve bölge uzmanlarının düşüncelerini Türk akademik ve siyasi çevrelere doğrudan yansıtabilmeyi hedeflemektedir. Bu amaçlar doğrultusunda ORSAM, Ortadoğu ülkelerindeki devlet adamlarının, bürokratların, akademisyenlerin, stratejistlerin, gazetecilerin, işadamlarının ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin Türkiye'de konuk edilmesini kolaylaştırarak, yerel perspektiflerin güçlü yayın yelpazesıyla gerek Türkiye gerek dünya kamuoyuyla paylaşılmasını sağlamaktadır. ORSAM yayın yelpazesi içinde kitap, rapor, bülten, politika notu, konferans tutanağı ve ORSAM dergileri *Ortadoğu Analiz* ve *Ortadoğu Etütleri* bulunmaktadır.

©Bu metnin içeriğinin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar ve yararlanma dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu raporda yer alan değerlendirmeler yazarına aittir. ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

ORSAM

Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM)

Süleyman Nazif Sokak No: 12-B Çankaya / Ankara

Tel: 0 (312) 430 26 09 Fax: 0 (312) 430 39 48

www.orsam.org.tr